

ZAKON O GROBLJIMA

I. UVODNE ODREDBE

Članak 1.

- (1) Ovim se Zakonom uređuje izgradnja, korištenje i upravljanje grobljem.
- (2) Groblje je ograđeni prostor zemljišta na kojem se nalaze grobna mjesta, komunalna infrastruktura i u pravilu prateće građevine.
- (3) Pratećim građevinama u smislu ovoga Zakona smatraju se krematorij, mrtvačnica, dvorana za izlaganje na odru, prostorije za ispraćaj umrlih i sl.
- (4) Prateće građevine se grade unutar ograđenog prostora zemljišta koje čini groblje, odnosno izvan toga prostora ako je to planirano prostornim planom jedinice lokalne samouprave.

Članak 2.

Groblja su komunalni objekti u vlasništvu jedinice lokalne samouprave, odnosno Grada Zagreba (u daljnjem tekstu: jedinice lokalne samouprave) na čijem području se nalaze.

Članak 3.

Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave dužno je svojom odlukom utvrditi potrebu izgradnje groblja, radi ukopa umrlih sa svoga područja, ako ukop nije osiguran na području druge jedinice lokalne samouprave.

II. GRAĐENJE, ZATVARANJE, I STAVLJANJE GROBLJA IZVAN UPORABE

Članak 4.

- (1) Građenje i rekonstrukcija groblja u interesu je Republike Hrvatske.
- (2) Postupak za izvlaštenje zemljišta za potrebe izgradnje groblja pokreće jedinica lokalne samouprave.

Članak 5.

- (1) Prostorni plan jedinice lokalne samouprave kojim se utvrđuje izgradnja, odnosno rekonstrukcija groblja mora se temeljiti na programu uređenja groblja utvrđenom za vremensko razdoblje od najmanje trideset godina.
- (2) Program iz stavka 1. ovoga članka obvezatno sadrži podatke o predvidivom povećanju stanovnika i postotku smrtnosti na određenom području.

Članak 6.

Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donosi odluku o zatvaranju groblja kada utvrdi da na groblju više nema mogućnosti osnivanja novih grobnih mjesta ali postoji mogućnost ukopa u postojeća grobna mjesta.

Članak 7.

Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donosi odluku o stavljanju groblja ili dijela groblja izvan uporabe kada više nema mogućnosti ukopa zbog prostornih, sanitarnih ili drugih uvjeta.

Članak 8.

- (1) Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave može donijeti odluku o premještanju groblja ili dijela groblja koje je izvan uporabe pod uvjetom da se premještanje groblja i daljnji ukop osigura izgradnjom novog groblja ili na drugom postojećem groblju na području iste ili druge jedinice lokalne samouprave.
- (2) Premještanje groblja ili dijela groblja moguće je najranije nakon proteka sto godina od posljednjeg ukopa.
- (3) Troškove izmještanja groblja ili dijela groblja i uređenje grobnih mjesta snosi jedinica lokalne samouprave.

Članak 9.

Odluke iz članka 6., 7. i 8. ovoga Zakona jedinica lokalne samouprave dužna je oglasiti u službenom glasilu i dnevnom tisku, a po potrebi i na drugi način.

III. UPRAVLJANJE GROBLJEM

Članak 10.

- (1) Grobljem upravlja pravna osoba ili drugi subjekt osnovan prema uvjetima i na način propisan posebnim propisom (u daljnjem tekstu: uprava groblja).
- (2) Upravljanje grobljem razumijeva dodjelu grobnih mjesta, uređenje, održavanje i rekonstrukciju groblja (promjena površine, razmještaj putova i sl.) na način koji odgovara tehničkim i sanitarnim uvjetima, pri čemu treba voditi računa o zaštiti okoliša a osobito o krajobraznim i estetskim vrijednostima.
- (3) Upravljanje grobljem treba obavljati na način kojim se iskazuje poštovanje prema umrlim osobama koje u njemu počivaju.
- (4) O uređenju i održavanju dodijeljenih grobnih mjesta dužni su brinuti se korisnici.

Članak 11.

- (1) Groblja koja su po svojim parkovnim obilježjima i značajkama proglašena spomenicima parkovne arhitekture treba održavati i obnavljati sukladno posebnim propisima.
- (2) Grobovi koji su proglašeni spomenicima kulture ne mogu se smatrati napuštenim već ih treba održavati i obnavljati sukladno propisima o zaštiti spomenika kulture.
- (3) Grobovi u kojima su pokopani posmrtni ostaci značajnih povijesnih osoba, ne mogu se smatrati napuštenim, već je o njima dužno brinuti se mjerodavno tijelo jedinice lokalne samouprave. O značenju osobe mišljenje daju Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti i Hrvatski institut za povijest.
- (4) Natpisi na grobovima i grobnicama ne smiju vrijeđati ničije nacionalne, vjerske ili moralne osjećaje, niti na bilo koji način povrijediti uspomenu na pokojnika.
- (5) Natpisi na grobovima i grobnicama osoba koje su zadužile hrvatski narod trebaju biti nanovo ispisani tekстом koji točno i dolično objašnjava njihovu ulogu u životu hrvatskoga naroda, ako postojeći natpisi, ispisivani u vrijeme represivnih režima, nisu u tom smislu cjeloviti.

IV. KORIŠTENJE GROBNIH MJESTA

Članak 12.

- (1) Umrlog se u pravilu ukopa na groblju koje se nalazi na području jedinice lokalne samouprave na kojem je umrli imao prebivalište.
- (2) Umrlog se može ukopati i na groblju koje je on odredio za života ili koje odredi njegova obitelj, odnosno osobe koje su dužne skrbiti o njegovu ukopu.
- (3) Umrlog se može ukopati i izvan groblja samo uz odobrenje koje daje tijelo jedinice lokalne samouprave nadležno za komunalne poslove uz prethodno mišljenje tijela jedinice lokalne samouprave nadležne za poslove zdravstva.

Članak 13.

- (1) Uprava groblja daje grobno mjesto na korištenje na neodređeno vrijeme uz naknadu te o tome donosi rješenje.
- (2) Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka zainteresirana osoba može izjaviti žalbu nadležnom tijelu za komunalne poslove jedinice lokalne samouprave.
- (3) Za korištenje grobnog mjesta korisnik plaća godišnju grobnu naknadu.
- (4) Visinu naknade iz stavka 1. i 3. ovoga članka utvrđuje Uprava groblja u skladu s uvjetima i mjerilima propisanim odlukom predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave.

Članak 14.

- (1) Grobno mjesto za koje grobna naknada nije plaćena deset godina, smatra se napuštenim i može se ponovo dodijeliti na korištenje, ali tek nakon proteka petnaest godina od posljednjeg ukopa u grob, odnosno nakon proteka trideset godina od ukopa u grobnicu.
- (2) Prijašnji korisnik grobnog mjesta za koje se prema stavku 1. ovoga članka smatra da je napušteno može raspolagati izgrađenom opremom i uređajem groba (nadgrobna ploča, nadgrobni spomenik i znaci, ograda groba i sl.) nakon što plati dužni iznos grobne naknade sa zakonskim zateznim kamatama. U protivnom smatrat će se da se radi o napuštenoj imovini kojom uprava groblja može slobodno raspolagati.
- (3) Uprava groblja je dužna prije dodjele grobnog mjesta, odnosno grobnice drugom korisniku premjestiti ostatke preminulih iz napuštenog groba u zajedničku grobnicu izgrađenu za tu namjenu.

Članak 15.

- (1) Pravo ukopa uz korisnika grobnog mjesta imaju i članovi njegove obitelji.
- (2) Korisnik grobnog mjesta može dopustiti privremeni ukop i drugim osobama.
- (3) Nakon smrti korisnika grobnog mjesta korištenje grobnog mjesta stječu njegovi nasljednici.
- (4) Korisnik može korištenje grobnog mjesta ugovorom ustupiti trećim osobama. Ugovor o ustupanju tog korištenja mora se dostaviti upravi groblja radi upisa novog korisnika u grobni očevidnik.
- (5) Oprema i uređaj groba izgrađeni na grobnom mjestu smatraju se nekretninom pa, stoga, ako se uz ustupanje grobnog mjesta prodaje ili na drugi način prenosi vlasništvo opreme, odnosno uređaja groba novi korisnik grobnog mjesta dužan je uz ugovor o ustupanju upravi groblja priložiti i dokaz o uplaćenom porezu na promet te nekretnine.
- (6) Uprava groblja će obustaviti ukope u grobno mjesto u slučaju spora o pravu ukopa, odnosno korištenju grobnog mjesta dok spor ne bude riješen.

V. GROBNI OČEVIDNICI

Članak 16.

- (1) Uprava groblja dužna je voditi grobni očevidnik o ukopu svih umrlih osoba na području jedinice lokalne samouprave koji sadrži podatke o:
 - grobnicama i grobnicama za urne,
 - grobovima i grobovima za urne,
 - korisnicima grobova i grobnica, te grobova i grobnicama za urne,
 - osobama koje imaju pravo ukopa,
 - svim promjenama,
 - uzroku smrti.
- (2) Sastavni dio grobnog očevidnika iz stavka 1. ovoga članka je položajni plan grobnih mjesta i grobnica.
- (3) Uprava groblja dužna je voditi i registar umrlih osoba po prezimenu, imenu i imenu oca te jedinstvenom matičnom broju građana umrle osobe s naznakom gdje je ukopana.
- (4) Akti iz stavka 1., 2. i 3. ovoga članka moraju se pohraniti i trajno čuvati.
- (5) Nadzor nad vođenjem akata iz ovoga članka provodi nadležno tijelo jedinice lokalne samouprave.

VI. KAZNENE ODREDBE

Članak 17.

Novčanom kaznom u visini od 2.000 do 20.000 kuna kaznit će se za prekršaj uprava groblja:

- ako ne vodi očevidnik o ukopu svih umrlih osoba na području jedinice lokalne samouprave te registar umrlih osoba s potrebnim podacima iz članka 16. ovoga Zakona.

VII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 18.

- (1) Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave dužno je u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti propise o:
 - mjerilima i načinu dodjeljivanja i ustupanja grobnih mjesta na korištenje, vremenskim razmacima ukopa u popunjena grobna mjesta te o načinu ukopa nepoznatih osoba,
 - održavanju groblja i uklanjanju otpada,
 - uvjetima upravljanja grobljem od strane pravne osobe koja upravlja grobljem,
 - uvjetima i mjerilima za plaćanje naknade kod dodjele grobnog mjesta i godišnje naknade za korištenje.
- (2) Uprava groblja je dužna u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona uskladiti svoje poslovanje s odredbama ovoga Zakona.

(3) Uprava groblja je dužna u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti akt o pravilima ponašanja na groblju i isti izložiti na vidljivom mjestu a osobito na svakom ulazu u groblje.

Članak 19.

(1) Obvezuje se ministar nadležan za komunalne poslove da donese u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona poblize propise o prostornim i tehničkim uvjetima kod planiranja izgradnje groblja i pratećih građevina.

(2) Obvezuje se ministar nadležan za komunalne poslove da u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donese propise o vođenju očevidnika o ukupu umrlih osoba i registra umrlih osoba.

(3) Ovlašćuje se ministar nadležan za komunalne poslove da propisima iz stavka 1. i 2. ovoga članka propiše prekršaje i utvrdi kazne za te prekršaje.

Članak 20.

(1) Do donošenja propisa iz članka 19. ovoga Zakona Pravilnik o uređenju groblja i sahrani umrlih ("Narodne novine", br. 2/62.) ostaje na snazi, ukoliko nije u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona.

Članak 21.

Stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o grobljima ("Narodne novine", br. 26/60., 46/61. i 15/65.).

Članak 22.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Narodnim novinama".

Klasa: 564-02/97-02/01

Zagreb, 30. siječnja 1998.

ZASTUPNIČKI DOM
HRVATSKOGA DRŽAVNOG SABORA